

Samverkansmöte med bredbandsföreningar i Stockholms skärgård

Minnesanteckningar från samverkansmöte med fiberföreningarna i Stockholms skärgård

Mötet kom till på initiativ från flera bredbandsföreningar i Stockholms skärgård. De flesta föreningarna bildades under den förra programperioden och känner nu ett behov av att förnya kontakterna. Dels sinsemellan men också med Region Stockholm, Länsstyrelsen i Stockholms län och med Statens Jordbruksverk.

Tillsammans står föreningarna för fiberutbyggnaden till ca 3 000 hushåll, inom tre år sannolikt 3 500-4 000 hushåll. SIKO:s bredbandsgrupp organiserade mötet i samarbete med Skärgårdarnas Riksförbund med stöd av Länsstyrelsen som stod för möteslokalen.

Efter att mötesdeltagarna presenterat sig startade mötet med att Jordbruksverket, Region Stockholm och Länsstyrelsen i tur och ordning redogjorde för status gällande bredbandsstödet.

Aktuellt från Jordbruksverket

Se bifogade bilder som är ett utdrag från den uppföljning SJV gjort i november 2018. Här syns tydligt den dominerande ställning bland de stödsökande som IP-Only har. Man kan även notera att endast 12,6 % av beslutade stödmedel är utbetalda. Det finns en risk för att alla stöd inte hinner tas ut och SJV har uppföljningar med IP-Only om detta. Jordbruksverkets bedömning i dag är att alla medel kommer att tas ut.

Bredbandstödet kommer idag från Landsbygdsfonden. Inför nästa programperiod förs diskussioner i EU om hur stödet fortsättningsvis skall utformas. Bredbandstödet är en förhållandevis liten del av hela programmet för landsbygd och lantbruksstöd. Inför en ny budgetperiod i EU brukar det dessutom bli en försening på 1-3 år så det kan ta enda till 2023-24 innan nya stöd kan finnas och då sannolikt i en helt annan form än i dag.

Region Stockholm

Region Stockholm har tagit över bredbandskoordineringen från Länsstyrelsen. Claes Palmgren har alltså bytt arbetsgivare och finns numera på Regionen. Kvar för Länsstyrelsen att fatta beslut om är kvarvarande bredbandsstöd. Se vidare bifogade dokument från Regionen som beskriver hur bredbandskoordineringen skall gå till i fortsättningen. I dokumentet står att **”Landsbygden är geografiskt liten jämfört med andra län, men mer tätbefolkad.”** Värt att notera att Stockholms läns landsbygd har 130 000 innevånare och betraktas som Sveriges tredje största landsbygd.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har en beslutsomgång kvar att genomföra. Omgången omfattar 22 Mkr och det finns redan nu ansökningar som täcker hela beloppet. I och med denna beslutsomgång har Stockholms län fattat beslut om hela sin budget för bredbandsstöd.

Nulägesbeskrivning

En sammanställning av nätens egenskaper kommer inom kort.

Föreningarna undviker vita fläckar

Inom de nät som skärgårdens bredbandsföreningar byggt och bygger kommer inte några vita fläckar att uppstå. Några extrema undantag kan finnas men de är få. Näten byggs så att så gott som alla som vill kan få fiber och alla fastigheter som passeras kommer att ha möjlighet att ansluta sig senare.

Det finns däremot en stor vit fläck i mellanskärgården, nämligen på ön Svartsö och i området Lådna, Gällnö, Karlshem, Hjälmo, Galtholmen och Sollenkroka ö. Hela detta ö-område ligger i Värmdö kommun. Området har enligt Länsstyrelsens mätningar dåliga värden på kapaciteten i mobilnäten.

Värmdö kommun har sedan tidigare anslagit 1 Mkr till stöd för fiberutbyggnaden på Svartö. Svartsörådet har sett till att dessa medel finns kvar då utbyggnaden på Svartsö avstannat utan att täcka hela ön.

SIKO (Skärgårdarnas Intresseföreningars Kontaktorganisation (<http://www.siko.org.se/>) kommer att ta initiativ till en översiktlig projektering och kalkyl för området för att se om det finns möjlighet att finansiera utbyggnaden. Området innehåller ovanligt många verksamheter vilket kan vara en grund till att hitta alternativ finansiering.

Samverkansområden

Drift/underhåll

Drift och underhåll av fibernät i skärgårdsmiljö kräver lokal närvaro och lokala resurser. Alla skärgårdsbaserade nät har hittills fungerat med hög tillgänglighet trots besvärlig natur och svåra oväder. Utmaningen är att se till att detta fungerar på lång sikt. Än så länge drivs näten av initiativtagarna som naturligt känner ett stort ansvar för att allt fungerar även när ovädet drar in. Erfarenheten visar att de stora fastlandbaserade drift och underhållsorganisationerna har svårt att klara uppgifter i skärgårdsmiljö. Det behövs en organisation inom varje nät men kritiska resurser som reservdelar, instrument och verktyg kan i viss mån delas. Framför allt behövs uppgifter om vilka reservdelar som respektive förening har i lager. Flera av näten är byggda med samma teknik och kan enkelt använda samma material. En enkel dropbox med information om vad respektive förening har i lager kan bidra, SIKO undersöker hur detta enklast kan ordnas.

Mobilmaster

Mobilmaster kommer att behöva fiberanslutning i ökande grad. Värmdö kommun har beställt en studie av hur detta kommer att utvecklas, speciellt med hänsyn till utbyggnaden av 5G. Utredningen skall vara klar i mars. Julia Karlsson, bredbandskoordinator på Värmdö kommun är beställare.

Robusthet

Skärgårdsnäten, utom Gräddö och Gräskö, är beroende av den s.k. STOKAB-kabeln. Någon form av robusthetsutredning måste tas fram men frågan är om det är föreningarna sak att göra det.

Stockholms skärgårdsnät, Möja Bredband och Förängsudden på Blidö har alla IP-Only som kommunikationsoperatör och egentligen har inte föreningarna några andra möjligheter att säkra sin kontakt med yttervärlden. Bör bli föremål för en diskussion med IP-Only.

Vid pennan

Sune Fogelström

SIKO:s bredbandsgrupp och ordf Skärgårdarnas Riksförbund